

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра сценічного мистецтва і хореографії

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МАЙСТЕРНІСТЬ АКТОРА РОЗМОВНОГО ЖАНРУ

другого (магістерського) рівня вищої освіти

за спеціальністю В6 Перформативні мистецтва

спеціалізації В6.03 Сценічне мистецтво

галузь знань В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Освітня кваліфікація: магістр перформативного мистецтва
(сценічне мистецтво)

Форма здобуття освіти – денна

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 08 від “3” вересня 2025р.

м. Івано-Франківськ – 2025р.

Розробник:

Карпаш Оксана Мирославівна – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри сценічного мистецтва і хореографії навчально-наукового інституту мистецтв.

Кожушок Ольга Юріївна – викладач кафедри сценічного мистецтва і хореографії навчально-наукового інституту мистецтв.

Затверджено на засіданні кафедри протокол № 8 від «3» вересня 2025р.

Завідувач кафедри:

Надія КУКУРУЗА

Загальна інформація	
Назва дисципліни	Майстерність актора розмовного жанру
Викладач (-і)	Карпаш Оксана Мирославівна
Контактний телефон викладача	+380680504803
Е-mail викладача	oksana.karpash@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекції, практичні, семінарські, самостійна робота
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Статус дисципліни	вибіркова
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	У зручний для здобувачів час за узгодженням з викладачем.

Анотація до навчальної дисципліни

Курс «Майстерність актора розмовного жанру» спрямований на поглиблене вивчення акторського мистецтва в жанрі розмовної сцени та театрального тексту в контексті сучасного сценічного та медійного простору. Програма курсу охоплює ключові теоретичні підходи до аналізу акторської гри, історичну еволюцію акторської майстерності та актуальні форми взаємодії з текстом, режисурою, сценою, музикою, новими медіа та глядачем.

Курс зосереджується на акторі як критичному інструменті осмислення персонажа, соціальної ролі, психології образу, часу та взаємодії з публікою. Значна увага приділяється авторським акторським стратегіям, дослідницьким методам підготовки ролі та практичній роботі над сценічними і медійними текстами.

У результаті навчання студенти формують здатність до концептуального аналізу драматургічного матеріалу, професійного володіння техніками акторської гри, розвитку сценічної мовної та емоційної виразності, а також створення власних акторських робіт у межах сучасного театрального та медійного дискурсу.

Мета та цілі курсу

Метою курсу «Майстерність актора розмовного жанру» є формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти здатності до професійного осмислення та застосування акторських технік у сфері розмовного та музично-розмовного жанру, розвитку творчого сценічного мислення, авторської акторської манери та дослідницького підходу до роботи з текстом, образом, сценою та взаємодії з глядачем.

Цілі курсу

У результаті опанування дисципліни здобувачі освіти повинні:

- Оволодіти знаннями про специфіку естрадної та театральної словесної дії, основні жанри розмовного і музично-розмовного сценічного мистецтва;
- Знати основи композиційної побудови номерів та сценічних текстів, принципи побудови конференсу, монологу, скетчу, фельєтону, памфлету, куплету;
- Уміти аналізувати та інтерпретувати драматургічний та музично-словесний матеріал, визначати підтекст та основну ідею номера;
- Володіти практичними навичками створення та виконання авторських номерів, демонструючи досконале володіння формою і змістом, акторською виразністю, технікою мови та інтонації;
- Вміло застосовувати виразні засоби (костюм, світло, музичне оформлення, реквізит, мікрофон) для досягнення максимального художнього ефекту;
- Самостійно шукати сценічний образ, опрацьовувати індивідуальні акторські прийоми та адаптувати існуючі тексти під сучасну сцену і глядацьку аудиторію;
- Формувати навички аналітичної та творчої рефлексії щодо власних виконань та виконань колег у процесі навчання та практичних виступів.

Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Здатність до шанобливого й дбайливого ставлення до історичної спадщини і культурних традицій

ЗК 14. Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)

K20. Здатність до розуміння та комплексного оцінювання фундаментальних засад культурно-мистецьких процесів.

K24. Здатність брати участь у громадських дискусіях, пов'язаних з питаннями історії

сценічного мистецтва, його актуального стану та тенденцій його розвитку.

K26. Здатність до спілкування в діалоговому режимі з широкою професійною та науковою спільнотою та громадськістю в галузі сценічного мистецтва та виробництва, до взаємодії із представниками інших творчих професій в т.ч. і на міжнародному рівні.

Результати навчання:

ПР1. Уміти аргументовано висловлювати власну акторську позицію, аналізувати та порівнювати сценічні тексти, класифікувати жанрові та виконавські особливості номерів розмовного та музично-розмовного жанру, робити обґрунтовані висновки у процесі практичної та дослідницької роботи.

ПР2. Виявляти тенденції та перспективи розвитку сучасного розмовного жанру, естрадної та театральної словесної дії, опираючись на аналіз історичних і сучасних сценічних практик, а також вирішувати творчі, організаційні та дослідницькі завдання у сфері акторської професійної діяльності.

ПР3. Організувати колективну діяльність для реалізації творчих та дослідницьких проєктів, сценічних номерів і концертних програм у жанрі

розмовного та музично-розмовного виконавства. ПР4. Використовувати сучасні комунікаційні та цифрові технології для підготовки, презентації та публічного виконання сценічних номерів, а також для професійної взаємодії з колегами та глядачем.			
Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
Лекції		10	
семінарські заняття / практичні / лабораторні		20	
самостійна робота		60	
Індивідуальні заняття		90	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий
2	В6 Перформативні мистецтва В6.03 Сценічне мистецтво	1	Вибірковий
Тематика навчальної дисципліни			
ТЕМА		Кількість годин	
		Лекції	Практичні заняття
			Сам.роб.
Змістовний модуль 1.			
Тема 1. Витоки розмовного жанру та зміст, мета і завдання дисципліни		2	
Тема 2. Основи композиційної побудови номера: конференс, монолог, скетч, фельєтон, памфлет, куплет		2	5
Тема 3. Підтекст і смислова дія у сценічному виконанні. Історія та розвиток розмовного жанру на українській естраді в ХХ столітті		2	
Тема 4. Робота з текстом, мовною інтонацією та артикуляцією. Драматургія розмовних жанрів естрадного мистецтва та класифікація жанрів		2	5
Тема 5. Вибір і формування сценічного образу: пошук індивідуального стилю артиста		2	
Змістовний модуль 2.			

Тема 6. Ідейно-тематичний та логічно-інтонаційний аналіз тексту		2	5
Тема 7. Дійовий аналіз тексту та опрацювання сценічної дії		2	5
Тема 8. Техніка роботи з мікрофоном та сценічна акустика. Художня інтерпретація твору та формування ідейно-художнього змісту виступу		2	
Змістовний модуль 3.			
Тема 9. Виконання конференсу та ведення програми. Мистецтво художнього читання та ведучого театралізованих свят		2	5
Тема 10. Фельєтон і памфлет: специфіка жанру та артикуляційні прийоми. Методика підготовки конференсу, оповідань та гумористичних/сатиричних творів		2	5
Тема 11. Скетч і куплет: коротка сценічна форма та колективна взаємодія. Підготовка концертної програми та аналіз виступів провідних артистів розмовного жанру		2	5
Змістовий модуль 4.			
Тема 12. Імпровізаційні техніки в розмовному жанрі		2	5
Тема 13. Опанування словесною дією, стилістичними особливостями та сценічне виконання		2	10
Тема 14. Підготовка концертної програми та аналіз виступів провідних артистів розмовного жанру		4	10
Всього за курсом:	10	20	60
Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання курсу	Лекції – 5 балів Практичне заняття – 55 балів Самостійна робота – 10 балів Залік – 30 балів		
Умови допуску до підсумкового контролю	До складання заліку допускаються студенти, які за результатом змістового модуля набрали		

не менше як 25 балів.		
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	Зарховано зараховано
80 – 89	B	
70 – 79	C	
60 – 69	D	
50 – 59	E	
26 – 49	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна спрямована на формування у здобувачів вищої освіти цілісного розуміння майстерності актора розмовного жанру та розвиток практичних навичок створення авторських сценічних номерів і концертних виступів. Навчання ґрунтується на принципах творчої свободи, академічної доброчесності, взаємної поваги та активної участі студентів у навчальному процесі.

Відвідування лекційних і практичних занять є обов'язковим. Допускається пропуск занять лише з поважних причин (хвороба, офіційні обставини), підтверджених відповідними документами. Пропущені практичні заняття підлягають обов'язковому відпрацюванню у формі індивідуального творчого або аналітичного завдання.

Курс має практико-орієнтований характер, тому активна участь у практичних заняттях, дискусіях, сценічних вправах та колективних проєктах є важливою складовою навчального процесу. Пасивна присутність без включеності в роботу знижує підсумкову оцінку.

Самостійна робота включає:

1. опрацювання теоретичних джерел та методичних матеріалів;
2. перегляд і аналіз виступів артистів розмовного жанру;
3. виконання творчих завдань та практичних вправ;
4. розробку концепції авторського номера;
5. підготовку рефлексивних текстів і презентацій власних сценічних робіт.

Усі завдання мають виконуватися у встановлені терміни. Під час вивчення дисципліни здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності. Забороняються: плагіат; самоплагіат; фабрикація та фальсифікація матеріалів; списування та несанкціонована допомога. У разі виявлення порушень академічної доброчесності студент отримує незадовільну оцінку за відповідний

вид роботи без права повторного подання.

Оцінювання здійснюється за накопичувальною системою та включає:

1. поточну роботу на практичних заняттях;
2. підсумковий авторський номер або концертний виступ (показ та усне/письмове обґрунтування).

Критерії оцінювання базуються на рівні творчого мислення, сценічної виразності, професійності виконання та здатності до рефлексії. Взаємодія між викладачем і студентами ґрунтується на засадах взаємоповаги, толерантності та етичної поведінки. Критика у межах курсу має конструктивний і професійний характер.

У разі потреби можливе використання дистанційних або змішаних форм навчання відповідно до нормативних документів закладу вищої освіти.

Програма вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Театрально-фестивальний рух в Україні» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра спеціальності В6 Перформативні мистецтва, спеціалізації В6.01 Сценічне мистецтво. Завдання курсу передбачають підготовку майбутнього фахівця за спеціальністю В6 Перформативні мистецтва спеціалізації В6.01 Сценічне мистецтво, тому невід'ємно пов'язані з іншими дисциплінами, що передбачені навчальним планом: дисципліни «Акторська майстерність та основи режисури», «Мистецтво художнього слова», «Педагогіка вищої школи», «Теорія і практика сучасних напрямів світового театру», «Методика викладання фахових дисциплін у середній та вищій школі», «Сучасні інформаційні технології», «Менеджмент в соціокультурній діяльності».

Курс спрямований на формування у студентів системного розуміння феномену театральних фестивалів як важливого чинника розвитку національного театального процесу та культурного простору. Дисципліна передбачає вивчення історичних передумов становлення фестивального руху в Україні, його еволюції, сучасних тенденцій та ролі у формуванні мистецьких стратегій і культурної комунікації.

Програма курсу охоплює теоретичні та практичні аспекти організації й функціонування театральних фестивалів, аналіз їх типології, художніх концепцій та соціокультурних функцій. Особлива увага приділяється дослідженню всеукраїнських і міжнародних фестивалів, їх впливу на розвиток театального мистецтва, міжкультурний діалог, професійну мобільність митців та інтеграцію українського театру у світовий мистецький контекст.

Вивчення дисципліни сприяє розвитку аналітичного мислення, здатності до культурологічного та мистецтвознавчого аналізу, а також формуванню у студентів цілісного бачення фестивального руху як складової сучасних театральних практик і культурної політики.

Вивчення курсу завершить підведення підсумків у формі заліку, що виставляють за результатами поточного контролю на практичних і семінарських заняттях, виконанням індивідуальних самостійних завдань (рефератів), пов'язаних із використанням набутих знань і вмінь. Залік може супроводжуватися усним опитуванням чи перевіркою знань, що відображають ступінь засвоєння студентами курсу навчальної дисципліни.

Академічна доброчесність. Політику, стандарти та процедури дотримання

академічної доброчесності визначено в таких документах ЗВО: Положенні про запобіганні академічному плагіату (нова редакція) у Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника 34-05 Положення про запобігання академічному плагіату, метою якого є запобігання та виявлення плагіату в наукових, навчальних, науково-методичних роботах науково-педагогічних працівників, здобувачів всіх освітніх ступенів (ОС) та форм навчання; розвитку навичок коректної роботи із джерелами інформації та впровадження практики належного цитування; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування в Положенні про Комісію з питань етики та академічної доброчесності 34-03 ПОЛОЖЕННЯ про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника в якому зазначаються права та обов'язки комісії, вимоги до її складу та порядок роботи; Кодексі честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція) Нова редакція Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, в якому принцип академічної доброчесності сформульовано як один із основних принципів поведінки члена університетської громади та введені у дію Наказом ректора № 529 від 27.09.2022 р. «Про внесення змін і доповнень до діючих положень університету» Наказом ректора № 530 від 27.09.2022 р. «Про введення в дію нової редакції Кодексу честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Відвідування занять. Відвідування занять є важливим складником освітнього процесу. Очікується, що всі здобувачі освіти відвідають аудиторні заняття курсу. Пропуски занять здійснюються у вигляді відпрацювання (здачі) практичних занять та опрацювання теоретичного матеріалу, стосовного тематики курсу – у формі індивідуальних самостійних робіт.

Неформальна освіта. Неформальна освіта регулюються Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Карпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

Рекомендовані платформи: Платформи для вдосконалення навичок і саморозвитку | Міністерство освіти і науки України.

Література

1. Гладишева А.О. Сценічна мова. Дикційна та орфоепічна нормативність. Київ : КНУТКіТ, 2007. 266 с.
2. Деркач Б., Косяченко В. Жанр байки в українській літературі // Українська байка. Київ : Дніпро, 1983. С. 3-27.
3. Кукуруза Н. В. Майстерність ведучого: навч. посібник. Івано-Франківськ, 2010. 176 с.
4. Марко В. П. Аналіз художнього твору: навч. посіб. Київ : Академвидав, 2013 280 с.
5. Нариси української популярної культури / за ред. О. Гриценка; Український центр культурних досліджень, Інститут культурної політики. Київ, 1998. 760 с.

6. Нечаєнко Т.В. Словесна дія: основи техніки мовлення : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. культури і мистецтв. Київ : ДАКККіМ, 2000. 138 с.
7. Пономарів О. Культура слова: мовностилістичні поради : навч. посібник. 2-ге вид. стереотип. Київ : Либідь, 2001. 240 с
8. Раденко Ю. В. Сценічна мова: навч. посіб. Київ : Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, 2015. 318 с.: іл.

Викладач: Карпаш Оксана, доцент